

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 109/2022-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátom, Námestie sv. Egídia 11/6, Poprad, proti postupu Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 53/2004 a postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 107/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení so základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecných súdov v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie spolu v sume 12 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva nasledovný stav veci: Sťažovateľ bol v procesnej pozícii žalovaného stranou sporu vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 C 53/2004, ktorého predmetom bolo vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Konanie na okresnom súde začalo podaním návrhu na začatie konania 26. júna 2003. Okresný súd vydal prvé rozhodnutie vo veci samej

30. apríla 2014. O podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) 26. marca 2016 tak, že rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne okresný súd meritórne rozhodol rozsudkom č. k. 8 C 53/2004-1083 z 2. júla 2021, ktorý napadli odvolaním obe sporové strany. Krajský súd rozsudkom zo 7. decembra 2021 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 15. decembra 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Proti postupu okresného súdu a krajského súdu v označených konaniach podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Vzhľadom na celkovú dĺžku posudzovaného konania v trvaní skoro osemnástich rokov zavinenú hlavne okresným súdom (jeho neefektívnou činnosťou), ale aj krajským súdom došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 od. 1 dohovoru.

b) Z hľadiska kritéria právnej a faktickej zložitosti veci ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov a ktorá absolútne nie je zložitá, takže ju súd mal skončiť do niekoľkých mesiacov. Ani právne či skutkovo sebanáročnejší spor nesmie trvať v právnom štáte takú dlhú dobu.

c) Sťažovateľ v konaní vedenom okresným súdom ani krajským súdom nekonal spôsobom, ktorým by vzbudil akúkoľvek pochybnosť o tom, že by prispel k vzniku prieťahov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu v spojení so základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj namietané porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach.

5. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

6. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne

neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

7. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

8. Ako vyplýva z obsahu samotnej ústavnej sťažnosti a z príloh k nej pripojených, napadnuté konanie vedené na okresnom súde spolu s odvolacím konaním vedeným na krajskom súde boli právoplatne skončené vydaním rozsudku krajského súdu zo 7. decembra 2021, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 8 C 53/2004-1083 z 2. júla 2021. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 15. decembra 2021. Ústavná sťažnosť namietajúca postup okresného súdu, ako aj krajského súdu v napadnutých konaniach bola ústavnému súdu doručená 2. februára 2022, teda po tom, keď okresný súd, ako aj odvolací krajský súd vo veci sťažovateľa právoplatne meritórne rozhodli. Z uvedeného zistenia vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti sťažovateľom bola jeho právna neistota už nepochybne odstránená. Toto konštatovanie je súladné s konštantnou a jednoznačnou judikatúrou ústavného súdu, v zmysle ktorej opodstatnená je ústavná sťažnosť na prietahy v konaní pred súdom adresovaná ústavnému súdu len vtedy, ak sťažovateľ nedisponuje právoplatným rozhodnutím vzídeným z konania, ktorého sa namietané prietahy týkajú (z novších rozhodnutí pozri II. ÚS 116/2019, IV. ÚS 152/2019, II. ÚS 188/2020). Ústavný súd nemá dôvod sa od tejto rokmi potvrdzovanej judikatúry ústavného súdu odkloniť.

9. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v čase podania ústavnej sťažnosti k namietanému porušovaniu označených práv postupom okresného súdu a postupom krajského súdu v napadnutých konaniach už nemohlo dochádzať, a preto ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

10. V závere ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ predložil ústavnému súdu plnomocenstvo, ktorým splnomocnil advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom len vo veci porušenia jeho práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 53/2004. V predložennom plnomocenstve však absentuje splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 107/2021. Z dôvodu efektívnosti a hospodárnosti konania a s prihliadnutím na odmietnutie ústavnej sťažnosti však ústavný súd sťažovateľa už nevyzýval na odstránenie uvedeného nedostatku zákonom ustanovenej náležitosti ústavnej sťažnosti, spočívajúceho v absencii plnomocenstva na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom proti postupu krajského súdu v označenom konaní.

11. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uplatnených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu